

SOMALİ ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. BAŞLICA SOSYAL GÖSTERGELER	3
2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER	3
3. DIŞ TİCARET	4
4. TÜRKİYE ile TİCARET	7
EKLER:	9

1. BAŞLICA SOSYAL GÖSTERGELER

Devletin Adı	Somali Demokratik Cumhuriyeti
BaŐkenti	MogadiŐu (1,6 Milyon)
Önemli Őehirler	MogadiŐu, Hargeisa (492,9 Bin), Burao (159,2 Bin), Bossasso (109.2 Bin)
Yönetim Biçimi	İslam kanunlarına göre yönetilen cumhuriyet
Resmi Dili	Somalice, Arapça, İtalyanca(Güney bölgelerinde), İngilizce (Kuzeyde)
Nüfus	16,5 Milyon (2024 IMF Tahmini)
Yüzölçümü	637.600 km2
Dini	Sunni Müslüman
Para Birimi	Somali Őilingi (SoSh)

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Country Report, CIA Fact Book, IMF

2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar Ő)	10,42	11,68	12,8	13,89	15,06	16,31	17,64	18,99
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	2,4	2,8	3,7	3,9	4	4,1	4,3	4,5
KiŐi BaŐına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- Ő)	667	728	776	819	864	910	957	1 002
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	6,8	6,1	4,8	3,9	3,6	3,4	3,2	3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-8	-9,6	-8,7	-8,8	-10,5	-10,8	-10,4	-10,5
İŐsizliğin Toplam İŐgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	15,61	16,05	16,5	16,96	17,44	17,93	18,43	18,94
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-

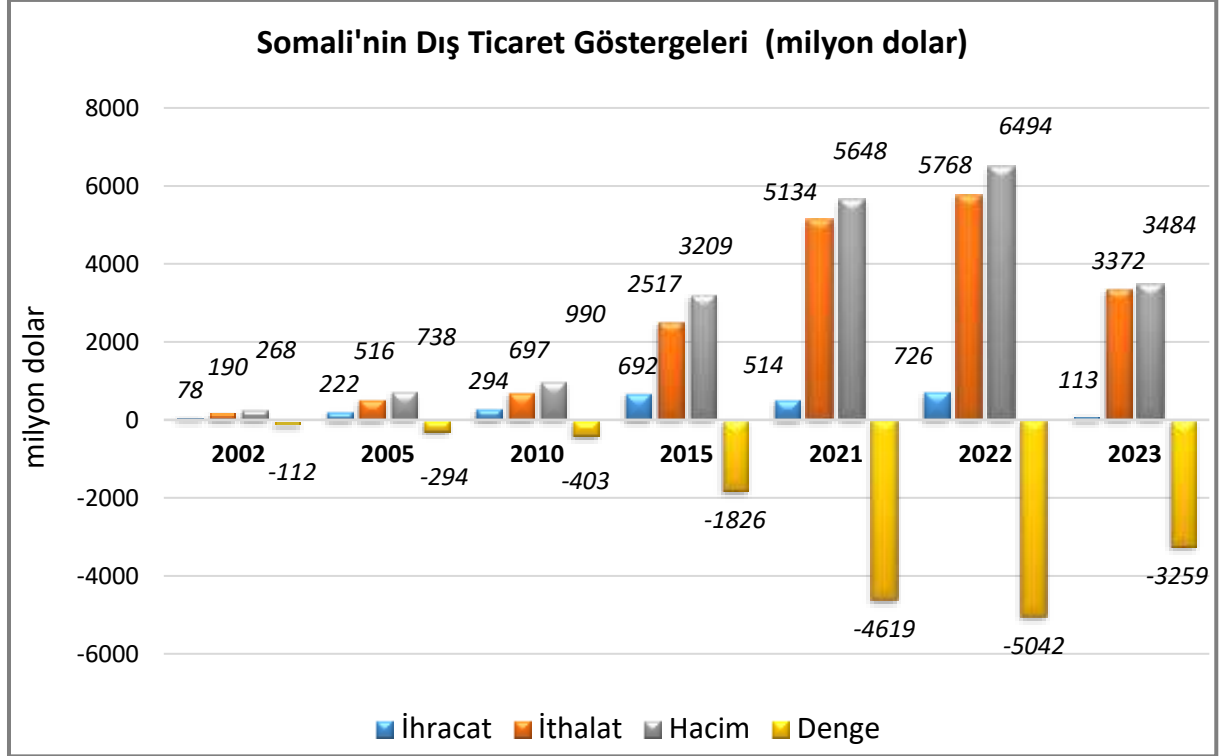
(*) Tahmini Veriler

Kaynak: IMF

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

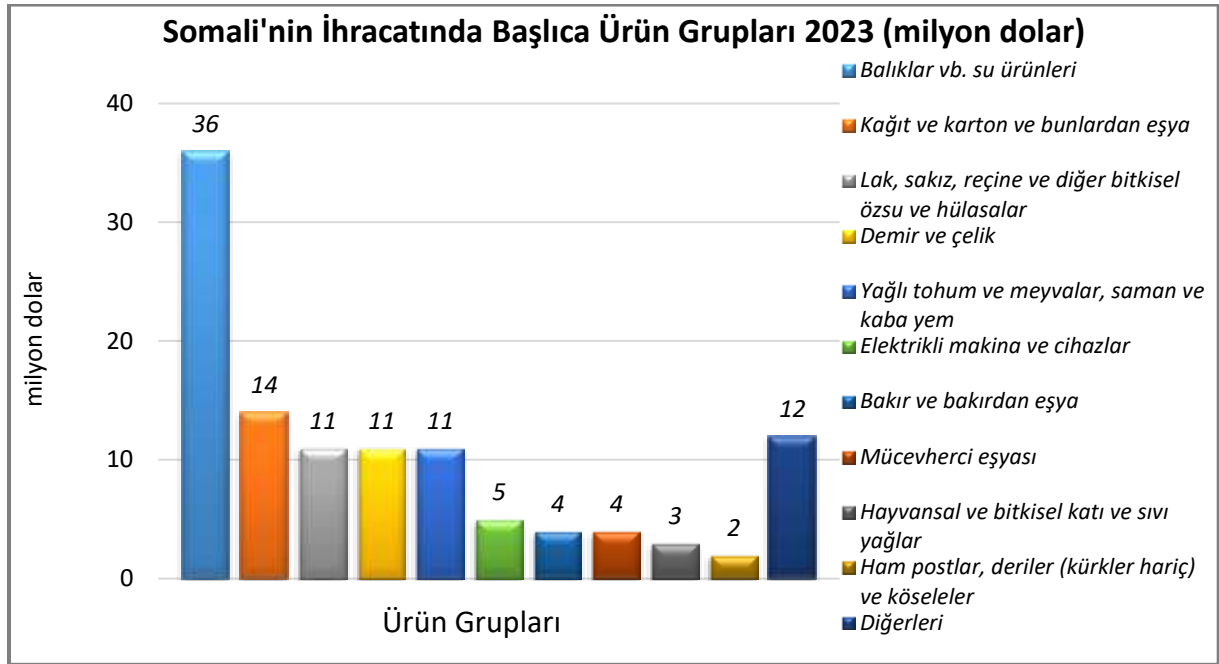
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Miror) veriler

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

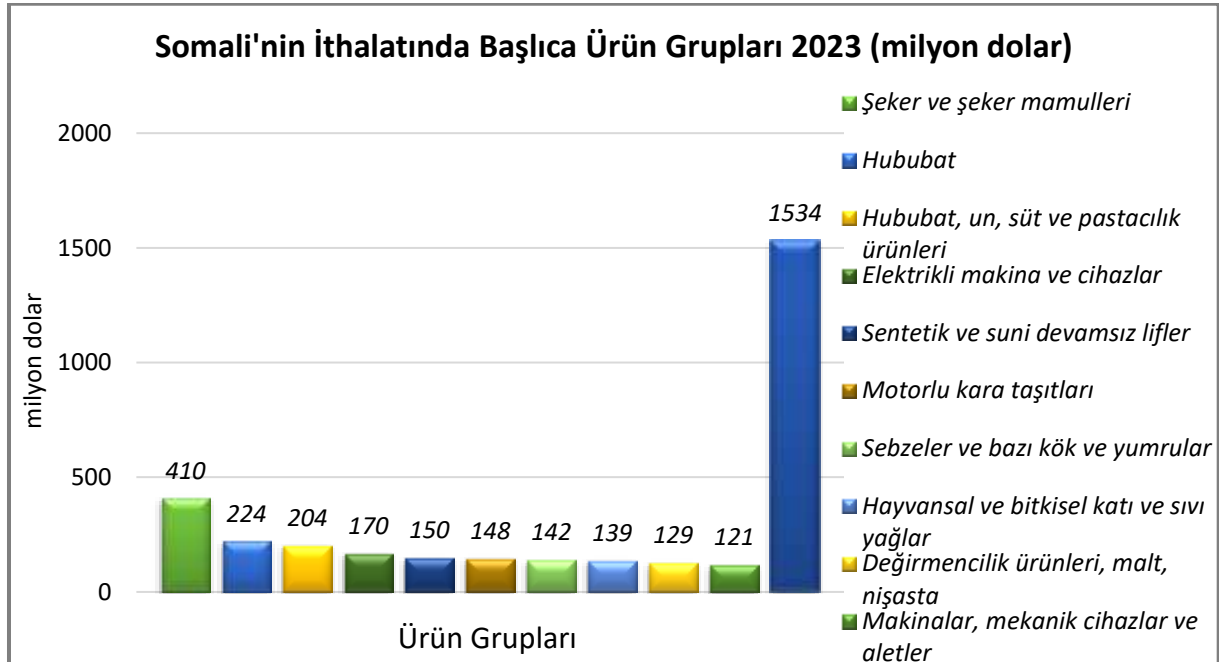
İhracat

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Mirror) veriler

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

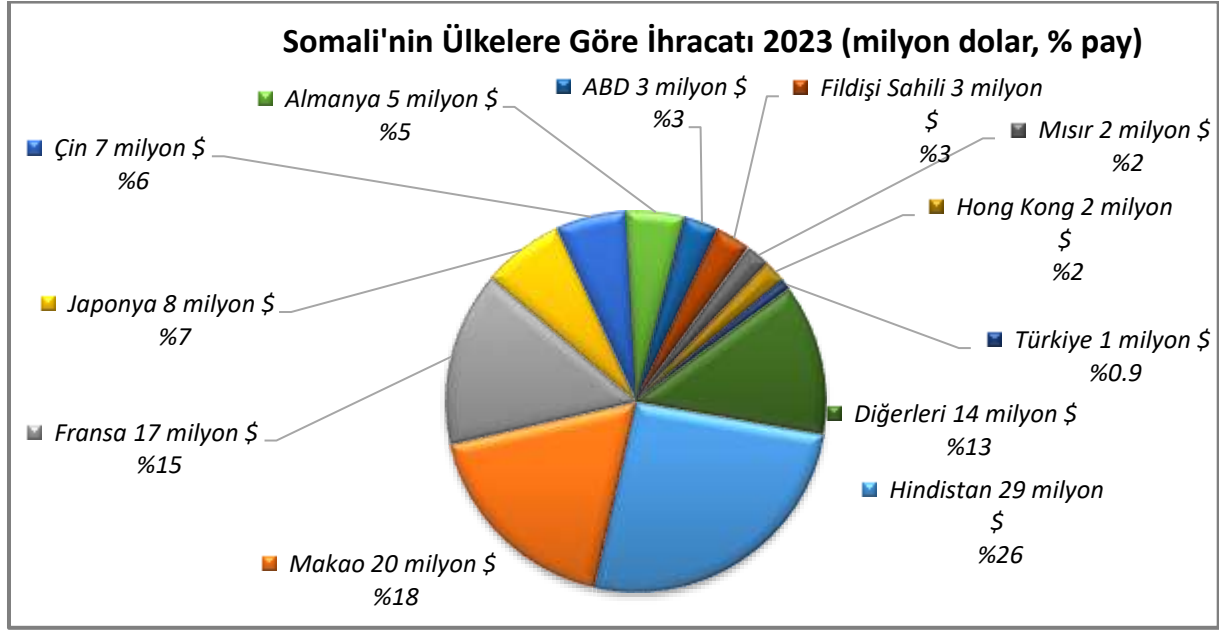

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Mirror) veriler

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

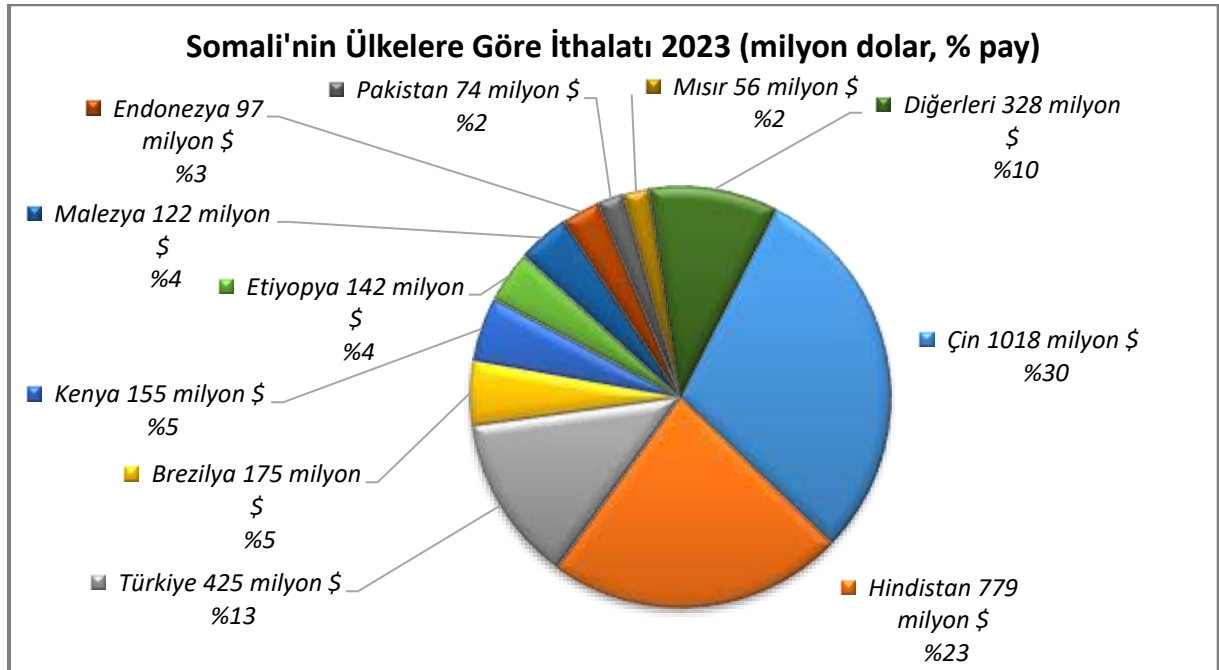
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Mirror) veriler
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

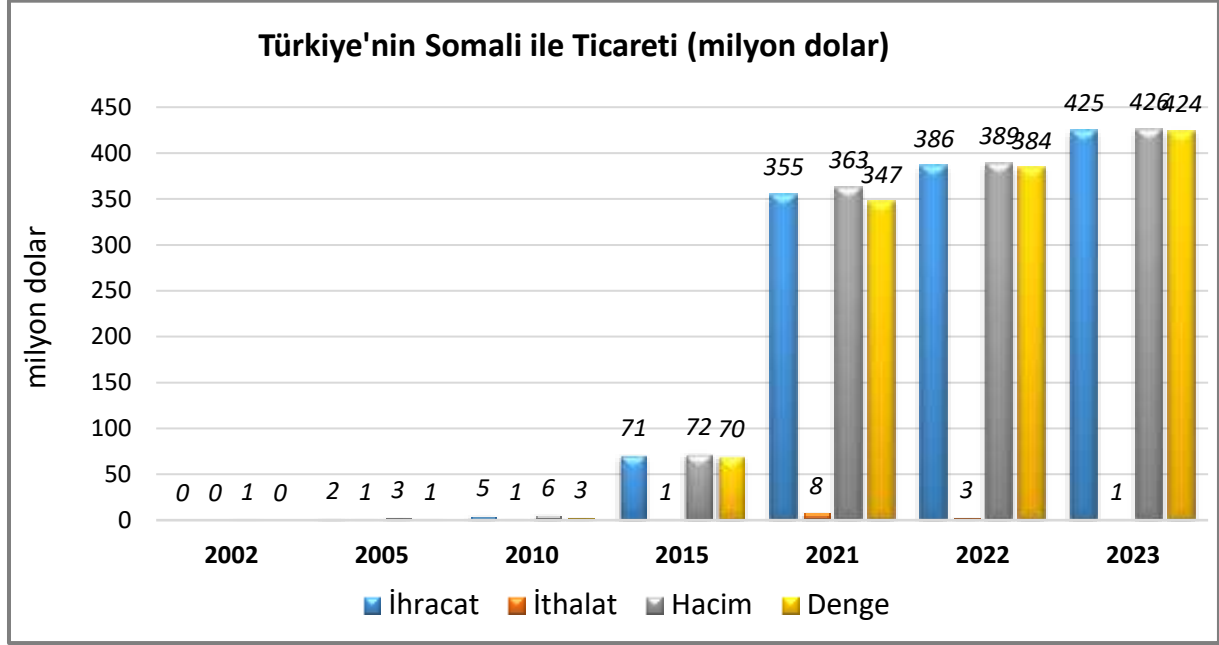

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Mirror) veriler
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. TÜRKİYE ile TİCARET

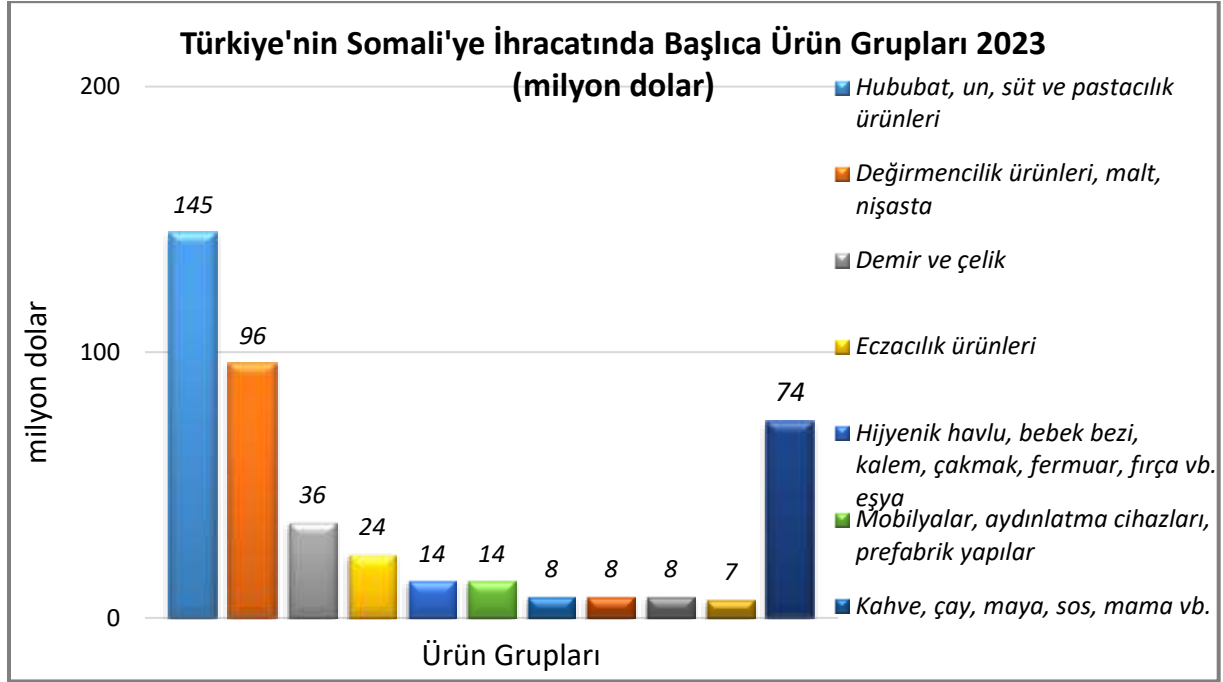
Genel Durum

Türkiye- Somali Dış Ticareti

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

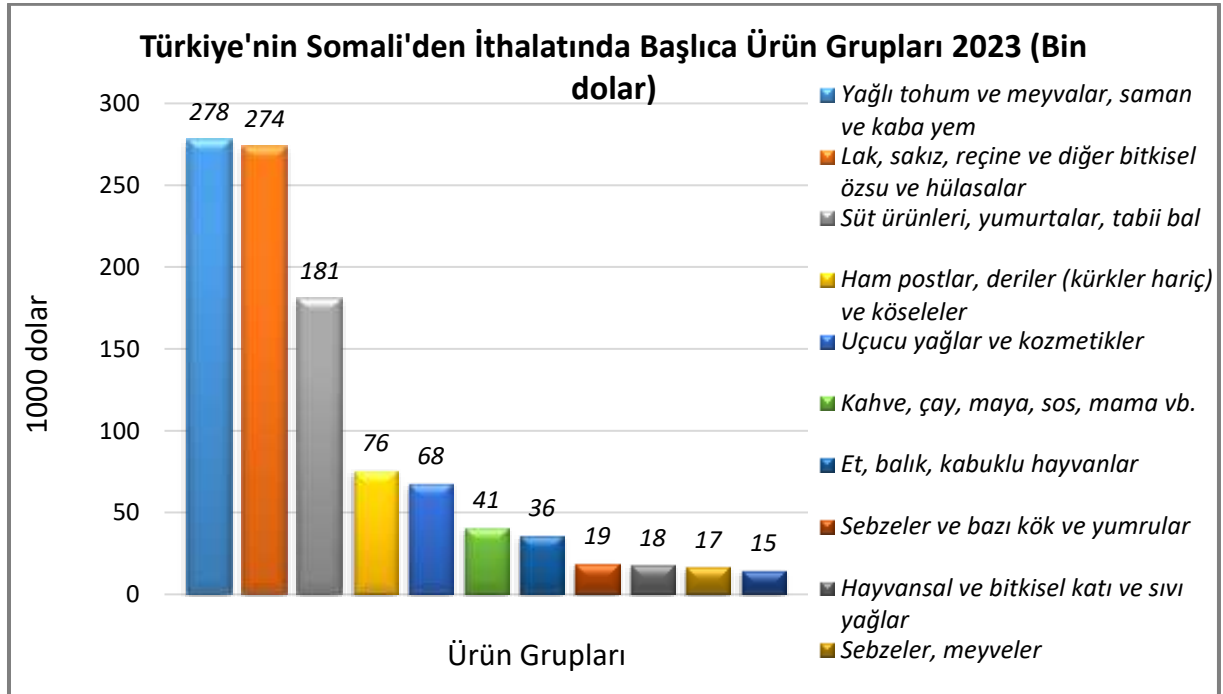
Türkiye'nin Somali'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, (Türkiye verileri)

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Somali'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, (Türkiye verileri)

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Somali'nin İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			514 423	726 130	112 659	100	-84,5
1.	0305	Balıklar (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	1 370	2 928	20 744	18,4	608,5
2.	4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutu, mafhaza, torba vb.	8 012	12 543	14 028	12,5	11,8
3.	1301	Lak, tabii sakızlar, reçineler ve sakız reçineler ve yağ reçineler (pelesenkler gibi)	30 132	34 239	11 214	10	-67,2
4.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	8 612	8 165	11 177	9,9	36,9
5.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	35 152	9 925	10 537	9,4	6,2
6.	0307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	6 063	8 315	8 524	7,6	2,5
7.	0303	Balıklar (dondurulmuş)	4 509	7 493	4 880	4,3	-34,9
8.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	1 802	2 511	4 388	3,9	74,8
9.	7118	Metal paralar	216	6 419	3 490	3,1	-45,6
10.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	3 675	1 578	2 454	2,2	55,5
11.	3301	Uçucu yağlar, rezinoitler, ekstraksiyonla elde edilen yağ reçineleri ve terpenli yan ürünler, çözeltiler	1 416	1 001	1 417	1,3	41,6
12.	0106	Canlı diğer hayvanlar	11 564	19 732	1 290	1,1	-93,5
13.	4103	Diğer ham post ve deriler	1 244	1 296	1 247	1,1	-3,8
14.	1101	Buğday unu	386	0	1 042	0,9	100
15.	0306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş)	12 234	21 391	996	0,9	-95,3

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Miror) veriler

EK-2: Somali'nin İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			5 133 649	5 767 884	3 371 550	100	-41,5
1.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	344 613	420 733	391 001	11,6	-7,1
2.	1006	Pirinç	196 680	243 689	221 434	6,6	-9,1
3.	1902	Makarnalar ve kuskus	147 225	116 518	143 234	4,2	22,9
4.	5516	Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat	144 811	128 194	141 703	4,2	10,5
5.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	181 106	261 552	124 646	3,7	-52,3
6.	1101	Buğday unu	121 937	171 178	120 643	3,6	-29,5
7.	0709	Diğer sebzeler (taze/soğutulmuş)	255 397	187 150	102 374	3	-45,3
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	98 847	95 190	97 791	2,9	2,7
9.	8703	Otomobiller	89 167	92 022	80 953	2,4	-12
10.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	50 300	50 023	74 030	2,2	48
11.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	84 401	102 913	70 054	2,1	-31,9
12.	6402	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	50 776	63 764	59 918	1,8	-6
13.	5407	Sentetik filament iplikten dokunmuş kumaşlar	54 925	51 582	46 338	1,4	-10,2
14.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	481 047	530 489	45 673	1,4	-91,4
15.	1901	Malt hülasesi; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	20 481	21 459	41 810	1,2	94,8

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Miror) veriler

EK-3: Somali'nin Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% , 2023)	Değişim (% , 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		514 423	726 130	112 659	100	-84,5
1.	Hindistan	16 856	15 635	29 070	25,8	85,9
2.	Makao	0	2 326	19 898	17,7	755,5
3.	Fransa	12 618	16 039	17 229	15,3	7,4
4.	Japonya	10 759	4 479	8 004	7,1	78,7
5.	Çin	10 798	7 383	6 697	5,9	-9,3
6.	Almanya	7 175	10 502	5 404	4,8	-48,5
7.	ABD	1 195	1 174	3 246	2,9	176,5
8.	Fildişi Sahili	1 895	1 578	3 115	2,8	97,4
9.	Mısır	1 270	2 192	2 363	2,1	7,8
10.	Hong Kong	2 548	1 069	2 345	2,1	119,4
11.	G. Kore	958	1 760	2 204	2	25,2
12.	Pakistan	7 629	1 866	2 084	1,8	11,7
13.	Etiyopya	420	9	1 084	1	11944,4
14.	Türkiye	7 918	2 671	1 023	0,9	-61,7
15.	Bulgaristan	10 842	19 374	992	0,9	-94,9

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Miror) veriler

EK-4: Somali'nin Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% , 2023)	Değişim (% , 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		5 133 649	5 767 884	3 371 550	100	-41,5
1.	Çin	999 699	1 046 643	1 017 845	30,2	-2,8
2.	Hindistan	698 686	913 324	779 468	23,1	-14,7
3.	Türkiye	354 859	386 351	424 944	12,6	10
4.	Brezilya	61 375	42 055	174 602	5,2	315,2
5.	Kenya	122 532	129 983	155 229	4,6	19,4
6.	Etiyopya	360 838	264 805	142 082	4,2	-46,3
7.	Malezya	87 338	125 860	122 251	3,6	-2,9
8.	Endonezya	90 618	100 866	97 101	2,9	-3,7
9.	Pakistan	70 095	86 699	73 769	2,2	-14,9
10.	Mısır	66 169	44 736	55 775	1,7	24,7
11.	ABD	54 112	88 102	53 068	1,6	-39,8
12.	Fransa	13 246	16 352	37 646	1,1	130,2
13.	İtalya	37 689	28 987	37 289	1,1	28,6
14.	Tayland	13 214	17 226	21 140	0,6	22,7
15.	Slovenya	10 681	14 411	19 640	0,6	36,3

Kaynak: Trademap, 28/06/2024 tarihli yansıma (Miror) veriler

Ek-5: Türkiye'nin Somali'ye İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			354 859	386 351	424 953	100	10
1.	1902	Makarnalar ve kuskus	107 745	94 890	142 170	33,5	49,8
2.	1101	Buğday unu	27 722	56 791	95 264	22,4	67,7
3.	7214	İnşaat demiri	36 794	51 969	31 770	7,5	-38,9
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	19 433	18 170	23 217	5,5	27,8
5.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	11 255	12 124	14 146	3,3	16,7
6.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	7 505	8 871	7 392	1,7	-16,7
7.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	12 183	14 144	6 282	1,5	-55,6
8.	407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	2 337	5 232	6 207	1,5	18,6
9.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	7 633	6 251	4 968	1,2	-20,5
10.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	4 191	6 098	4 929	1,2	-19,2
11.	207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	2 116	4 782	3 479	0,8	-27,2
12.	2104	Çorba, et suyu ve karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları	2 609	2 300	3 015	0,7	31,1
13.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	2 616	2 614	2 903	0,7	11,1
14.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	2 558	2 974	2 873	0,7	-3,4
15.	6402	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	2 728	2 088	2 239	0,5	7,2

Kaynak: Trademap, (Türkiye verileri)

Ek-6: Türkiye'nin Somali'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			7 918	2 671	1 023	100	-61,7
1.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	6 986	1 583	278	27,2	-82,4
2.	1301	Lak, tabii sakızlar, reçineler ve sakız reçineler ve yağ reçineler (pelesenkler gibi)	472	598	274	26,8	-54,2
3.	0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	0	0	109	10,7	0
4.	4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	74	350	76	7,4	-78,3
5.	0401	Süt ve krema (konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen)	0	0	72	7	0
6.	3301	Uçucu yağlar, rezinoitler, ekstraksiyonla elde edilen yağ reçineleri ve terpenli yan ürünler, çözeltiler	20	9	66	6,5	633,3
7.	2104	Çorba, et suyu ve karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları	0	0	41	4	0
8.	1601	Etten, sakatattan/kandan yapılmış soslar vb. ürünler	0	0	36	3,5	0
9.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	66	33	19	1,9	-42,4
10.	1515	Diğer bitkisel sabit yağlar ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	127	65	18	1,8	-72,3
11.	2002	Domates (sirke/asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	0	0	11	1,1	0
12.	2001	Sebze, meyve, sert kabuklu meyve ve yenilen diğer bitki parçaları (sirke/asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	0	0	6	0,6	0
13.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	0	0	4	0,4	0
14.	2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	0	0	4	0,4	0
15.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	0	0	2	0,2	0

Kaynak: Trademap, (Türkiye verileri)